

Foarte umani, foarte divini (II): Drumul se află în noi înșine

Harul botezului, virtuțile teologale sau demnitatea noastră de copii: iată forțe ce ne conduc la Dumnezeu.

05.12.2024

O căutare neîncetată a lui Dumnezeu. Așa a fost viața sfântului Augustin: o căutare pasionată, care nu găsea întotdeauna căile ce-l duceau cu adevărat la El. În anii tinereții sale, îl mișca puternic

interesul pentru literatură și
admirația pe care o stârneau în
ceilalți abilitățile sale retorice.
Uneori, însă, impulsurile sale îl
îndepărtau mai degrabă de
Dumnezeu și chiar a adoptat moduri
de gândire aflate la antipozii
credinței creștine. Totuși, căutarea
adevărului și lectura Sfintei Scripturi
l-au apropiat treptat de creștinism.
Poate având în minte acest proces și
după ce a cunoscut multe persoane
înțelepte cu care a împărtășit
neliniștile, dar care nu au ajuns la
Cristos, sfântul Augustin a scris că,
oricât de corecte ar fi
raționamentele, „nu toți găsesc
drumul. Înțelepții lumii înțeleg că
Dumnezeu este o viață veșnică,
imuabilă, dar Îl văd de la distanță
(...). Fiul lui Dumnezeu, care este
mereu Adevărul și Viața în Tatăl,
asumându-Și umanitatea, a devenit
calea pentru noi, cei care nu aveam
unde să mergem spre adevăr.

Urmează-L pe El, omul, și vei ajunge la Dumnezeu” ^[1].

Ajungem la Dumnezeu prin Cristos

Poate nu este greu de înțeles că pe Dumnezeu Îl căutăm și că El ne așteaptă la sfârșitul călătoriei. La fel se întâmplă și cu originea: descoperim în noi un impuls și bănuim că vine de la El. Totuși, poate fi mai complicat să experimentăm că Dumnezeu este și calea: la Dumnezeu se ajunge prin El. Și tocmai pentru ca noi să putem parcurge această cale, L-a trimis pe Fiul Său în lume; pe El nu doar că putem să-L ascultăm, să-L privim sau să-L atingem, dar putem chiar să participăm la viața Sa. Isus „nu S-a limitat să ne arate calea pentru a-L găsi pe Dumnezeu, o cale pe care am putea-o urma noi înșine, ascultându-i cuvintele și imitându-i exemplul. Mai degrabă, pentru a ne deschide poarta

eliberării, Cristos Însuși a devenit calea: «Eu sunt calea» (In 14, 6)” ^[2].

Liturgia Bisericii o confirmă, când, la finalul rugăciunii euharistice, preotul proclamă ridicând pâinea și vinul: „Prin Cristos, cu Cristos și în Cristos...”. La Dumnezeu putem ajunge doar prin Cristos, cu Cristos și în Cristos. Persoana Sa este calea pe care trebuie să o urmăm, adevărul cu care putem ajunge la țelul nostru și viața în care putem trăi propria noastră viață. De aceea, de la prima dată în Cenacol, fiecare celebrare a Euharistiei culminează cu împărtășirea cu trupul lui Isus: Dumnezeu Se face hrană pentru drum; drumul care este El Însuși.

Alege această cale și viața îți va deveni plină. „Credința se naște din întâlnirea cu Dumnezeu cel viu care ne cheamă (...). Ea se prezintă ca o lumină pe drum, care ne orientează pașii în timp” ^[3]. Sfântul Josemaría

savura cu deosebită plăcere certitudinea că L-a găsit pe Cristos, același din Evanghelie: „Isus este calea. El a lăsat pe pământ urmele clare ale pașilor Săi (...). Ce-mi place s-o repet! Isus Cristos, același care a fost ieri pentru apostoli și pentru cei care Îl căutau, trăiește astăzi pentru noi” ^[4].

Trei raze de lumină

Evanghelia după Ioan spune despre Ioan Botezătorul că „a venit ca martor, pentru a da mărturie despre Lumină, ca toți să creadă prin el. El nu era Lumină, ci mărturisitorul Luminii” (In 1, 6-8). Această Lumină despre care Ioan mărturisea vrea să se manifeste și în fiecare botezat. De fapt, dacă Cristos este „Lumină din Lumină”, cum proclamăm într-una dintre versiunile Crezului, putem spune că și creștinii care Îl primesc și „cred în numele Său” (In 1, 12) sunt, la rândul lor, lumină din această

Lumină. De aceea, când cerem de la Dumnezeu lumină pentru a vedea, cerem de fapt să fim și noi, ca Ioan Botezătorul, mărturisitori ai Luminii în lume.

Nu ne este suficientă doar fulgerarea care ne-a permis să pornim pe drum; nici razele de lumină care ne ajută să ne orientăm în viață. Avem nevoie de o lumină care să ne însoțească din interior. Avem nevoie de o putere care să aprindă și să înnoiască lumina noastră. Aceasta este lucrarea virtuților teologale în sufletul nostru: credința, speranța și iubirea, ca trei fascicule de lumină, ca cele trei culori fundamentale ale vieții lui Dumnezeu în noi. Aceste trei virtuți, de fapt „adaptează facultățile omului pentru a participa la natura divină” ^[5]; prin ele „Domnul nostru ne face ai Săi, ne divinizează” ^[6].

Credința, speranța și iubirea corespund, într-un sens, celor „trei

dimensiuni ale timpului: ascultarea credinței primește Cuvântul care vine din veșnicie și, proclamându-l în istorie, se transformă în iubire, în prezent, deschizând astfel poarta speranței” ^[7]. Credința ne precedă: ne spune de unde venim, dar și unde mergem; nu este doar amintirea trecutului, ci și lumina care luminează viitorul: ne deschide spre speranță, ne proiectează spre viață. Iar în centrul firului întins între aceste două puncte se află caritatea, iubirea, care se trăiește întotdeauna în prezent. Cu puterea credinței și încrederea în speranță, ne putem spune: „aici și acum, în această persoană, în această situație, pot fi, cu toate limitările mele, lumina lui Dumnezeu, iubirea lui Dumnezeu”.

Noutatea vine dintr-o viață cu El

„Lumea suferă o mare nevoie, copii mei – spunea într-o ocazie sfântul Josemaría – pentru că milioane și

milioane de suflete nu Îl cunosc pe Dumnezeu, nu au văzut încă lumina Mântuitorului. Fiecare dintre voi trebuie să fie, așa cum vrea Domnul, « *quasi lucernae lucenti in caliginoso loco*, ca o lampă aprinsă în mijlocul întunericului»” ^[8] —.

Lumina acestei lămpi provine din două surse. Prima ne aparține prin simplul fapt că am fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Această sursă nu ne părăsește niciodată și se manifestă prin capacitatea noastră de a înțelege adevărul, prin dorința noastră de a alege binele și, chiar mai profund, prin demnitatea noastră, care provine din faptul că am fost făcuți de un Creator infinit de înțelept, plin de iubire, liber, nu de un simplu accident al întâmplării. La această sursă de lumină se adaugă torentul „regenerării realizate prin Botezul nostru, care face ca fiecare creștin să aibă, ontologic, o viață nouă care

pulsează în el” ^[9]. Acest sacrament vindecă rana păcatului moștenit de la părinții noștri și ne face mai capabili de a lumina lumea din jurul nostru.

Aceste două mari surse – fiind creați după chipul lui Dumnezeu și Botezul nostru – ne îndeamnă să reflectăm lumina lui Dumnezeu. Când un învățător al legii, ascunzându-se de ceilalți, s-a apropiat de Isus pentru a-L întreba cum să trăiască cu adevărat aproape de Dumnezeu, El i-a răspuns: „Cel care lucrează conform adevărului vine la lumină” (In 3,21). De asemenea, acțiunile noastre, ghidate de milostivirea lui Dumnezeu, generează lumină dacă ne lăsăm conduși de bunătatea noastră și de harul Său, dacă ne debarasăm de ceea ce ne îndeamnă uneori să mergem într-o direcție opusă. Această familiaritate cu lumina lui Dumnezeu, această ușurință de a alege bunurile mai

mari în locul celor aparente, se transformă treptat într-o „connaturalitate între om și adevăratul bine. O astfel de connaturalitate se bazează și se dezvoltă în atitudinile virtuozităților omului: prudența și celelalte virtuți cardinale, dar mai ales virtuțile teologale ale credinței, speranței și iubirii” ^[10].

Identificarea cu Isus Cristos constă în dezvoltarea, prin harul și primirea pe care o oferim Lui în sufletul nostru, a acestei connaturalități tot mai mari cu El, astfel încât să putem ajunge să avem aceleași sentimente ca și El (cf. Flp 2,5), aceleași atitudini ca și El. Cu cât avansăm în apropierea noastră de Isus, cu atât mai mult înțelegem că sfințenia căutată nu constă în lupta de a atinge un anumit standard moral, ci în a parcurge un drum de încredere alături de Dumnezeu, prin care simțim cu El, suferim cu El, trăim cu

El. Sfântul Josemaría o ilustra perfect: „În momentele de oboseală și de descurajare, du-te cu încredere în fața Domnului, spunându-I, asemenea prietenilor noștri: «Isuse, Tu știi ce trebuie să faci... înainte de a începe lupta, eu sunt deja obosit»”^[11]. Aceasta este responsabilitatea creștinului: să răspundă împreună cu El: „Isuse, iată-mă. Cu Tine. Tu știi ce trebuie să faci...”

Astfel înțeleasă, viața creștină nu constă în a adera la un sistem de idei, ci în a-ți pune încrederea într-o persoană: în Cristos. Așa au trăit mulți bărbați și femei de-a lungul istoriei. Astăzi nu avem nici un alt mesaj, nici alte mijloace. Ca și ei, sarcina noastră este să luminăm lumea din interior, așa cum scrierile primelor secole descriau grafic: „Creștinii sunt în lume ceea ce este sufletul în trup (...). Locul pe care Dumnezeu le-a dat este atât de important încât nu li se permite să-l

părăsească” ^[12]____. A fi sufletul lumii – aceasta este calea noastră, iar calea o avem în noi înșine. Este Isus Cristos, care vrea ca noi să fim, ca și El, foarte umani și foarte divini.

^[1]____ Sfântul Augustin, *Predici* 141, nr. 1-4.

^[2]____ Congregația pentru Doctrina credinței, scrisoare *Placuit Deo*, nr. 11.

^[3]____ Papa Francisc, Litt. enc. *Lumen fidei*, nr. 4.

^[4]____ Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 127.

^[5]____ *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 1812.

^[6]____ Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 98.

[7] J. Ratzinger, *Communio. Un programa teológico y eclesial*, Encuentro, Barcelona 2013, p. 303.

[8] Sfântul Josemaría, note luate cu prilejul unei reuniuni familiale, 2 iunie 1974.

[9] Fernando Ocáriz, «Vocația la Opus Dei ca vocație în Biserică», în *El Opus Dei en la Iglesia*, Rialp, Madrid, 2001, p. 173.

[10] Sfântul Ioan Paul al II-lea, Litt. enc. *Veritatis splendor*, nr. 64.

[11] Sfântul Josemaría, *Forja*, nr. 244.

[12] *Scrisoare către Diognet*, VI.

Carlos Ayxelà

.....

foarte-umani-foarte-divini-ii-drumul-se-
afla-in-noi-insine/ (05.08.2025)